

ELŐTERJESZTÉS
SAJÓGALGÓC KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
2022. MÁJUS 25-I
MUNKATERV SZERINTI NYÍLT ÜLÉSÉRE

IKT. SZ: VAD/791-3/2022.

MELLÉKLETEK SZÁMA: 2 DB

II. NAPIREND

Tárgy: A 2021. évi gyermekvédelmi és gyámhatósági tevékenység átfogó értékelése.

Előterjesztő:	Jaskó Péter polgármester	A döntés formája: határozat
Előterjesztést készítette:	Dr. Herczeg Tibor jegyző címzetes főjegyző	
Melléklet:	1. sz. 2.sz.	Határozati javaslat Értékelés A szavazás módja: egyszerű többség

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt.) 96.§ (6) bekezdése szerint:

„A települési önkormányzat és állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

Az értékelés tartalmi követelményeit a 149/1997.(IX.10.) Korm. Rendelet 10. sz. melléklete határozza meg, az alábbiak szerint:

- „A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:
1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
 2. Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzügyi vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekékeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
 3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a **Gyvt.** előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések).

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).”

Az előterjesztés alapján indítványozom a képviselő-testület határozati javaslat szerinti döntéshozatalát.

Sajóalgóc, 2022.05.17.

Jaskó Péter sk.
polgármester

**Sajógalgóc község Önkormányzata Képviselő-testületének
/2022.(V....) határozata**

**az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak
2021. évi ellátásának átfogó értékeléséről**

Sajógalgóc Község Önkormányzata Képviselő-testülete, az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai 2020. évi ellátásának átfogó értékeléséről - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. tv. 96.§ (6) bekezdése alapján, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. Rendelet 10. mellékletének szempontrendszerére szerint - készült átfogó jelentést, az előterjesztés melléklete szerint elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: 15 napon belül

Átfogó értékelés
Sajóalgóc község Önkormányzata
gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2021. évi ellátásáról.

1. Sajóalgóc község demográfiai mutatói

A település lakosság száma 2021. december 31-én: **336 fő**, melyből 176 fő férfi és 160 nő.

A lakosság korcsoportos megoszlása:

Év	Fő
0-2	8
3-5	5
6-14	28
15-18	17
19-60	210
61-	68

A településen 58 fő 0-18 év közötti lakos élt az értékelés időszakában (2020. évben: 58 fő, 2019. évben 62 fő, 2018. évben 71 fő, 2017. évben 78 fő; 2016. évben 85 fő; 2015. évben 88 fő; 2014. évben 87 fő; 2013 évben 85 fő).

2. Az önkormányzat által biztosított gyermekvédelmi ellátások

Az önkormányzat az alábbi pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat biztosította 2021-ben:

A./ Pénzbeli és természetbeni ellátások:

1. rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény;
2. gyermekek napközbeni ellátása érdekében intézményfenntartó társulás keretei között működtetett óvoda,
3. intézményen kívüli(szünete) gyermekétkeztetés
4. A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat
5. Beiskolázási támogatás

B./ Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

1. gyermekjóléti szolgálat.

A.1.)

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2021. december 31-én 17 fő kiskorú, nappali tanulmányokat folytató részesült, összesen: 17 fő. Ez összesen 9 családot érintett.

A támogatás megállapítására irányuló kérelmek közül elutasításra nem került sor.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére, **egyszeri támogatás** jogcímén 18 **fő** részére összesen **232.000 Ft** került folyósításra, készpénz formájában.

**A 2021. december hó folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők
korcsoportos megoszlása**

Korcsoport	- 6	7-14	15-18	19 -	Összesen
Gyermekek száma	3	13	1		17

**A 2021. december hó folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült
családok a gyermekek száma szerint**

Megnevezés	1	2	3	4 vagy 5	6 vagy annál több	Összesen
Családok száma	5	2		2		9
Ebből: egyedülálló szülő	2	0		1		3

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

2013. szeptember 1-jei hatállyal a hátrányos, **halmozottan hátrányos helyzetű gyermek** (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása, mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben került szabályozásra. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése kora gyerekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 29. § (2) bekezdése értelmében, a jegyzőknek az adott év az adott év január 15-én és október 1-jén rendelkezésre álló adatok feldolgozása után minden év január 31-ig és október 31-ig rögzíteniük kell a **köznevelés információs rendszerében** (KIR) az iskola és óvoda esetén a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel és tanulókkal összefüggő **statisztikai adatokat**.

A létszámadatokat a településen élő összes hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű óvodai jogviszonnyal rendelkező gyermekekre, illetve alapfokú és középfokú iskolával tanulói jogviszonyban álló tanulóra vonatkozóan kell megadni, településenkénti bontásban. Közös önkormányzati hivatal esetén a székhely szerinti település jegyzője szolgáltat adatot valamennyi, a közös önkormányzati hivatal illetékességébe tartozó településre vonatkozóan.

A KIR rendszerbe történő adatszolgáltatás teljesítése megtörtént.

**A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) sajógalgóc
lakóhelyű gyermekek, tanulók létszáma, 2021. október 1-jén**

	2021.10.01.			
	óvodás	ált.isk.	Középisk.	Össz.
HH		9		9
HHH	1	6	1	6
Összesen	1	15	1	17

A.2.

Az óvodás- és általános iskoláskorú **gyermekek kedvezményes, vagy ingyenes étkezéseinek szabályrendszerében nem következett be jelentős változás 2021. évben**, az előző időszakhoz képest.

Mivel az önkormányzat az önkormányzat köznevelési intézményt nem tart fenn, illetve területén nem működik ilyen intézmény, ezért az ellátás biztosítására, megszervezésre nem köteles. Az érintett gyermekek az étkezést és az ahhoz kapcsolódó kedvezményeket a köznevelési intézményekben vehetik igénybe.

A.3)

Intézményen kívüli (szünidei) gyermekétkeztetés:

A Gyvt. 21/C. § (1) bekezdése szerint, a települési önkormányzat a **szünidei gyermekétkeztetés** keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a **hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben** részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A gyermekétkeztetésről szóló 2/2016.(III.30.) **önkormányzati rendeletben foglaltak szerint**, az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/C § (1) bek a.) pontja szerinti jogosultaknak biztosítja.

A jogosult gyermek részére a szünidei étkezést az **iskolai évközi szünet**, és az erre az időszakra eső **óvodai zárvatartás munkanapjaira** biztosítja az önkormányzat, a **déli meleg főétkezés formájában**.

Mivel az önkormányzat konyhát nem üzemeltet, ezért a szünidei gyermekétkeztetesként – vásárolt szolgáltatás formájában, intézményen kívüli gyermekétkeztetés kormányzati funkción keresztül biztosítja, a **falugondnoki szolgáltatón keresztül az étel házhoz szállításával**.

A szülők/törvényes képviselők **tájékoztatására** - szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, az igénybevétel módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/B § (1) bekezdésében foglaltak szerint, **május 15-ig, illetve szeptember 15-ig** 2021-ben is sor került.

A tájékoztatással egyidőben a szülők részére megküldésre került a szünidei gyermekétkeztetés igényléséhez szükséges **Korm. rendelet 7. melléklet szerinti nyilatkozat**, az ellátásra jogosult gyermekei számának megfelelő példányszámban.

Minden egyes szünidei gyermekétkeztetés **megkezdése előtt a helyben szokásos módon** (hirdetmények) a jogosultak figyelme felhívásra került a **szünidei gyermekétkeztetésről, annak időtartamáról és helyszínéről**.

Az adott szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt **vizsgálatra került**, hogy a szünidei gyermekétkeztetés megkezdésekor, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek **hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete, az azt megállapító határozat alapján fennáll-e**.

Ha az került megállapításra, hogy **a gyermek nem jogosult** a szünidei gyermekétkeztetésre, erről a szünidei gyermekétkeztetést igénylő szülő/törvényes képviselő írásban **értesítésre került**.

Intézményen kívüli gyermekétkezésben részesülők száma 2021-ben

Intézmény (korcsoport)	Szünidei napok száma, melyeken az önkormányzat étkeztetett	Étkeztetett gyermekek átlagos napi létszáma	Étkeztetett gyermekek naponta összesített gyermekszáma (adagszám)
Bölcsőde	44	1	44
Óvoda	37	1	37
Általános iskola	59	13	757
Gimnázium	0	0	0
Szakközépiskola/szakgimnázium	0	0	0
Szakiskola	2	1	2
Összesen	142	16	840

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

2000-ben indult el a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer, melyhez Sajóalgóc önkormányzata 2021-ra is csatlakozott. A Képviselő-testület a szociális rászorultság figyelembevételével és az egy háztartáson belüli egy főre eső jövedelem alapján döntött a pályázatok elbírálásáról.

A középiskolai tanulmányokat folytatók, valamint a felsőfokú képzésben részt vevők számára, összességében **4 fő** részére; **200.000 Ft** került kifizetésre, Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj támogatás jogcímén, önkormányzati saját forrásként.

A5. Beiskolázási támogatás

Az önkormányzat a tanév kezdetére, a köznevelési intézményekben óvodai-, tanulói jogviszonnyal, a felsőoktatási intézményekben hallgatói jogviszonnyal rendelkezők részére, beiskolázási támogatást biztosít, az alábbiak szerint:

A településen lakóhellyel rendelkező általános iskolás korú gyermekek részére legalább 15.000 Ft pénzbeli támogatást nyújt az önkormányzat. A településen lakóhellyel rendelkező középiskolások részére, a nappali tagozaton fennálló, az első középiskolai végzettség megszerzésére irányuló tanulmányok folytatása esetén, legalább 15.000 Ft pénzbeli támogatást nyújt az önkormányzat. A felsőoktatási intézményben (főiskola, egyetem) aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkező, első diploma megszerzésére irányuló, nappali tagozaton folytatott tanulmányok esetén legalább 15.000 Ft pénzbeli támogatást nyújt az önkormányzat.

A támogatásban **35 fő** részesült, összesen **525.000 Ft** összegben.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás

Sajóalgóc községben a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a képviselő-testület döntése alapján intézményfenntartó társulás keretei közötti, 2009. január 1-jétől a **Sajókaza** székhellyel működő Nappali Szociális Központ és Gyermekjóléti Szolgálat végzi.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv) 146. § (1) bekezdése szerint, a törvény hatálybalépése előtt kötött önkormányzati társulási megállapodásokat a képviselő-testületeknek felül kellett vizsgálni és a törvény rendelkezéseinek megfelelően módosítani e törvény hatálybalépését követő hat hónapon belül.

A társult önkormányzatok törvényi kötelezésüknek eleget téve, 2013. július 1-jétől Dédestapolcsány - Mályinka – Vadna - Sajóivánka - Sajókaza - Szuhakálló - Sajóalgóc Nappali Szociális Központ Intézményfenntartó Társulás keretei között gondoskodnak a feladat-ellátásról.

A Szolgálat 2021. évi tevékenységéről szóló beszámolót a képviselő-testület önálló napirend keretei között tárgyalja meg.

Gyermekvédelmi jelzőrendszer

A körzeti védőnő

A gyermekvédelmi rendszer fontos eleme, a jelzőrendszer megfelelő hatékonyságú működése. A helyi jelzőrendszer tagjai (az oktatási intézmények gyermekvédelmi felelősei: védőnő, háziorvos, a hivatal ügyintézője, jegyző, családsegítő) törekszenek az együttműködésre. Mivel kis lélekszámú településről van szó, a személyes kapcsolatok nem elhanyagolhatóak.

A családokban jelentkező nevelési problémákat legkorábban (a gyermek életkorának megfelelően) a védőnő és az oktatási intézmények észlelik. Kiemelt szerepe és felelőssége van tehát ezen intézmények pedagógusainak, gyermekvédelmi felelőseinek és a védőnőnek.

A jelzőrendszer nélkülözhetetlen tagja, a tanköteles kort még be nem töltött gyermekek tekintetében a **védőnő**. Sajóalgóc a sajókazai védőnői körzethez tartozik.

A Sajóalgócot ellátó védőnő: Tamási Zsoltné.

Tanácsadási forgalom : **42 fő**.

2021. évben a védőnő által gondozott 0-7 év közötti gyermekek száma: **12 fő**.

Várandós gondozottak száma: **6 fő**.

Születések száma: **5 fő**.

Tanácsadás minden hó 2. és 4. hétfőj.

A védőnő tájékoztatása szerint a helyi jelzőrendszer tagjai között mindennapos a kapcsolat. A jelzőrendszer megfelelően működik, nagyobb horderejű problémával nem szembesültek.

2022-ben nem kezdeményezett intézkedést a gyermekvédelmi szolgálat munkatársa és a családsegítő irányába.

Véleménye szerint a sajtóalgóci lakóhelyű gyermekek, általánosságban ápoltak, ruházatuk tiszta, higiéniájuk megfelelő.

4. Gyermekvédelmi-, gyámhatósági intézkedések:

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 3.§ (1) bekezdése állapítja meg, a települési önkormányzat **jegyzőjének** tárgybeli feladat- és hatáskörét, melynek alapján:

- nagykorú apa esetében teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére 1 esetben került sor;
- a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében, a gyermek családi és utónevének megállapítására nem került sor;
- a gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készítésére 1 esetben került sor;
- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának megállapítására a fenti mutatók szerint került sor;
- megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének megállapítására a fenti mutatók szerint került sor;
- hozzájárulásra a kiskorú gyermeknek az apaság megállapítása iránti perben az anya pertársaként való részvételéhez nem került sor;
- az ismeretlen szülőktől származó gyermek és a képzelt szülők adatainak megállapítására nem került sor;
- a gyámhatósági névmegállapítással kapcsolatos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:151. §-ában meghatározott hatáskörök gyakorlására nem került sor;

5. A Kazincbarcikai Járási Gyámhivatal hatósági intézkedései:

A Kazincbarcikai Járási Gyámhivatal hivatalunkat környezettanulmányok készítése miatt egy esetben kereste meg.

6. Felügyeleti szervek által végzett ellenőrzések tapasztalatai:

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében felügyelti szervként eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal 2021. évben ellenőrzést az önkormányzatnál nem végzett.

7. Gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők a településen

Sajtóalgóc **bűnmegelőzési programmal** nem rendelkezik. Ugyanakkor szoros, élő a kapcsolat a **Kazincbarcikai Rendőrkapitánysággal és a Sajtókazai Rendőrőrsrel**. A rendőri szerv tájékoztatása szerint, a bűncselekményt elkövetők között **gyermekkorú és fiatalok nem volt, mint ahogy ezen korosztály terhére elkövetett bűncselekmény sem**.

Fentiek ellenére, fokozott figyelmet igényel a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai, a rendőri szervek részéről, a fiatalok bűnelkövetés prevenciója, megelőzése. A megélhetési problémák, a jövedelmi helyzet romlása, illetve a gyermekkorhoz kapcsolódó felelősségre vonás hiánya, eredményezheti a községben is az érintett korosztály által elkövetett bűncselekmények és szabálysértések számának növekedését.

8. Jövőre vonatkozó, célok, elképzelések, javaslatok

Az önkormányzat jelenlegi gazdálkodási, finanszírozási körülményei között a gyermekjóléti alapellátások körét bővíteni, a törvényi kötelező feladatok megvalósításán túl, nem tudja. Cél a meglévő alapellátási formák biztosítása, szinten tartása.

A gyermekjóléti alapellátásra fordított, ahhoz kapcsolódó költségek:

Megnevezés	Gyermekvédelmi kedvezmény	Bursa Hungarica, iskolázási támogatás	Beiskolázási támogatás	Szünidei gyermekétkeztetés
E Ft	232.000	200.000	525.000	568.000
Összesen	1 525.000			
Önkormányzat 2021. évi összes működési kiadása	65.387.539			

A településen egyedüli civilszervezetként a **Sajógalgócért Egyesület** működik. Az Egyesület által szervezett programok, megvalósított pályázatok, az civilszervezetek tagjainak személyes közreműködése hozzájárul ahhoz, hogy a település gyermekkorú lakossága szervezetten töltsen el szabadidejét, részt vegyen az egészséges életmódra, a közösségi életre irányuló nevelési folyamatában.

Fontos feladat a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyságának növelése, mely elsősorban a szereplők szakmai felkészültségének, együttműködésének, hozzáállásának, tenni akarásának függvénye.

Sajógalgóc, 2022. 05.17.

Dr. Herczeg Tibor
jegyző
címzetes főjegyző